

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ
સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૦૦૪/૨૦૧૪

મંજૂરી અને સહી માટે:
માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી જયંત પટેલ
અને
માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી એસ.એચ.વોરા

=====

- ૧ શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના રિપોર્ટરોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપી શકાય?
- ૨ રિપોર્ટરને મોકલવો કે નહીં?
- ૩ શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની અંતિમ નકલ જોવા માગે છે?
- ૪ શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર સવાલનો સમાવેશ થાય છે?
- ૫ તે સિવિલ જજને મોકલવો કે નહીં?

=====

સ્કાય ડાયમંડ્સ..... અરજદાર(રો)

વિરુદ્ધ

આવકવેરાના સહાયક કમિશ્નર..... સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(રો) નં.૧ તરફે વકીલ શ્રી મનીષ જે.શાહ

સામાવાળા(ઓ) નં.૧ તરફે વકીલ શ્રી સુધીર એમ. મેહતા

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જયંત પટેલ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ.એચ.વોરા

તારીખ:૨૧/૦૧/૨૦૧૫

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જયંત પટેલ દ્વારા)

૧. રુલ. વિદ્વાન સ્ટેવિંગ કાઉન્સિલ, શ્રી મહેતા, રુલની નોટિસ વેવ કરે છે. બંને પક્ષો તરફથી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન એડવોકેટ્સની સંમતિથી આ બાબત આખરી રીતે સાંભળવામાં આવેલ છે.

૨. હાલની બાબતમાં વિચારણા માટે ઉપસ્થિત થઈ શકે તેવો એકમાત્ર પ્રશ્ન એ છે કે "શું ઇન્કમ ટેક્સ એક્ટની કલમ ૧૪૭ ના પ્રથમ પરંતુક દ્વારા પૂરા પાડવામાં આવેલ ચાર વર્ષનો બાધ હાલના કેસની હકીકતોને લાગુ કરી શકાય કે નહીં?

૩. સંબંધિત હકીકતો એ છે કે અરજદારના જણાવ્યા મુજબ, આકારણી વર્ષ ૨૦૦૮-૨૦૦૯ માટે, ઇન્કમ ટેક્સ એક્ટ (જે હવે પછી “સદર એક્ટ” તરીકે ઉલ્લેખિત છે) ની કલમ ૧૪૩(૩) હેઠળ ચકાસણી કરવામાં આવી હતી અને પત્રમાં અરજદારે સદર એક્ટની કલમ ૧૩૯ હેઠળ ફાઇલ કરવામાં આવેલ ઇન્કમ ટેક્સ રિટર્ન સાથે જોડાયેલી વિગતવાર રજૂઆત કરી હતી. ૧૮.૧૧.૨૦૧૦ ના રોજ, નિયમિત આકારણી દરમિયાન, કલમ ૧૪૨(૧) હેઠળની નોટિસના જવાબમાં, અરજદારના ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટે, પત્ર મારફતે, વિવિધ દસ્તાવેજો રજૂ કર્યા હતા જેમાં ભાગીદારોના પગાર વિશેની વિગતો પણ સામેલ હતી. ૨૮.૧૨.૨૦૧૦ ના રોજ, ઓડિટ ઓડિટ ઓડિટિંગ આકારણી અદાલત આકારણી અધીકારીએ સદર એક્ટની કલમ ૧૪૩(૩) હેઠળ ચકાસણી આકારણી આદેશ પસાર કર્યો હતો અને સદર આદેશ પસાર કરતી વખતે, ૨૨.૦૮.૨૦૦૮ ના રોજ કરવામાં આવેલ સર્વેક્ષણ અને અન્ય સંબંધિત પાસાઓ ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા હતા અને સદર આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

૪. ૧૭.૦૧.૨૦૧૪ ના રોજ, આકારણી અધીકારીએ સદર એક્ટની કલમ ૧૪૮ હેઠળ નોટિસ આપતાં અરજદારને જાણ કરી હતી કે આકારણી વર્ષ ૨૦૦૮-૨૦૦૯ માટેની આવક આકારણીમાંથી છટકી ગઈ છે અને ૦૧.૦૪.૨૦૧૪ ના રોજના પત્ર મારફતે, સામાવાળાએ આકારણી ફરીથી ખોલવા માટે નોંધાયેલા કારણો પૂરા પાડ્યા હતા. ૧૭.૦૬.૨૦૧૪ ના રોજ, અરજદારે સદર કારણો સામે

વાંધાઓ ફાઇલ કર્યા હતા અને અન્ય બાબતોની સાથે એવો બચાવ લેવામાં આવ્યો હતો કે સંપૂર્ણ ખુલાસો કરવામાં આવ્યો હતો જેમાં એવા મુદ્દાઓ પણ સામેલ હતા જેના આધારે આકારણી ફરીથી ખોલવા માટે અરજ કરવામાં આવી છે અને ચાર વર્ષની મુદત વીતી ગઈ હોવાનું પણ વાંધાના ભાગરૂપે જણાવાયું હતું. ૧૦.૧૦.૨૦૧૪ ના રોજ સામાવાળાએ આદેશ પસાર કર્યો, જેના દ્વારા અરજદાર દ્વારા ફાઇલ કરાયેલા વાંધાઓનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો અને આકારણી ફરીથી ખોલવા માટેની નોટિસ કાયમ રાખવામાં આવી. આવી પરિસ્થિતિઓમાં, આ માનનીય અદાલત સમક્ષ હાલની અરજ છે.

૫. અમે અરજદાર તરફથી એમ.જે. શાહ સાથે ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન કાઉન્સિલ શ્રી જે.પી. શાહ અને સામાવાળા રેવન્યુ તરફથી ઉપસ્થિત રહેલા શ્રી સુધીર મહેતાને સાંભળ્યા છે.

૬. આથી, આવક આકારણીમાંથી છટકી ગઈ છે કે કેમ તે પાસા સિવાય, અમે શોધી કાઢીએ છીએ કે એક મુખ્ય મુદ્દો જે કેસના મૂળ સુધી જઈ શકે છે તે એ છે કે સંબંધિત આકારણી વર્ષના અંતથી ચાર વર્ષનો સમયગાળો પૂરો થયા પછી આકારણી ફરીથી ખોલવાની રેવન્યુની સત્તા પર બાધ અમલમાં આવે છે. સદર એક્ટની પ્રથમ પરંતુક સુધીની કલમ ૧૪૭ જે આ અરજ માટે સંબંધિત છે તે નીચે મુજબ વંચાય છે:

“૧૪૭. આકારણીમાંથી છટકી ગયેલી આવક.- જો આકારણી અધીકારી પાસે એવું માનવાને કારણ હોય કે કરપાત્ર કોઈ પણ આવક કોઈ પણ આકારણી વર્ષ માટે આકારણીમાંથી છટકી ગઈ છે, તો તે કલમ ૧૪૮ થી ૧૫૩ ની જોગવાઈઓને આધીન રહીને, આવી આવકની અને સદર કલમ હેઠળની કાર્યવાહી દરમિયાન ત્યારબાદ તેના ધ્યાનમાં આવતી અન્ય કોઈ પણ કરપાત્ર આવકની જે આકારણીમાંથી છટકી ગઈ હોય તેની આકારણી અથવા પુનઃઆકારણી કરી શકશે, અથવા સંબંધિત આકારણી વર્ષ માટે, જે પણ કિસ્સો હોય, નુકસાન અથવા ઘસારા ભથ્થા અથવા અન્ય કોઈ પણ ભથ્થાની પુનઃગણતરી કરી શકશે (હવે પછી આ કલમમાં અને કલમ ૧૪૮ થી ૧૫૩ માં સંબંધિત આકારણી વર્ષ તરીકે ઉલ્લેખિત) :

પરંતુ જ્યાં સંબંધિત આકારણી વર્ષ માટે કલમ ૧૪૩ ની ઉપ-કલમ (૩) અથવા આ કલમ હેઠળ આકારણી કરવામાં આવી હોય, તો સદર આકારણી વર્ષ માટે કરદાતા તરફથી કલમ ૧૩૯ હેઠળ અથવા કલમ ૧૪૨ ની ઉપ-કલમ (૧) અથવા કલમ ૧૪૮ હેઠળ આપાતી નોટિસના જવાબમાં રિટર્ન ભરવામાં નિષ્ફળતાના કારણે અથવા તે આકારણી વર્ષ માટે તેની આકારણી માટે જરૂરી તમામ મૂર્ત હકીકતો પૂરેપૂરી અને સાચી રીતે જાહેર કરવામાં નિષ્ફળતાના કારણે કોઈ કરપાત્ર આવક આકારણીમાંથી છટકી ગઈ હોય તે સિવાય, સંબંધિત આકારણી વર્ષના અંતથી ચાર વર્ષ વીતી ગયા પછી આ કલમ હેઠળ કોઈ કાર્યવાહી કરવામાં આવશે નહીં”

૭. સદર એક્ટની કલમ ૧૪૭ આકારણી અધીકારીને સદર એક્ટની કલમ ૧૪૮ થી ૧૫૩ ની જોગવાઈઓને આધીન રહીને આકારણી ફરીથી ખોલવા માટે સક્ષમ બનાવે છે, પરંતુ સદર એક્ટની કલમ ૧૪૭ નો જ પ્રથમ પરંતુક પૂરો પાડે છે કે સંબંધિત આકારણી વર્ષ માટે આકારણી માટે જરૂરી તમામ મૂર્ત હકીકતો પૂરેપૂરી અને સાચી રીતે જાહેર કરવામાં કરદાતા તરફથી નિષ્ફળતાના કારણે સંબંધિત

આકારણી વર્ષ માટે કોઈ કરપાત્ર આવક આકારણીમાંથી છટકી ગઈ હોય તે સિવાય, સંબંધિત આકારણી વર્ષના અંતથી ચાર વર્ષનો સમયગાળો પૂરો થયા પછી સદર કલમ (૧૪૭) હેઠળ કોઈ કાર્યવાહી કરવામાં આવશે નહીં.

૮. ઉપરોક્ત દર્શાવે છે કે જ્યાં સુધી કેસ “આકારણી માટે જરૂરી તમામ મૂર્ત હકીકતો પૂરેપૂરી અને સાચી રીતે જાહેર કરવામાં નિષ્ફળતા” ની અપવાદરૂપ શ્રેણીમાં આવતો નથી, ત્યાં સુધી આકારણી ફરીથી ખોલવા માટે ચાર વર્ષ પૂરા થયા પછીની કાર્યવાહી પરવાનગીપાત્ર નથી. નિષ્ફળતાના અન્ય આકસ્મિક સંજોગોની તપાસ કરવાની આપણને જરૂર ન હોવાથી, અમે તે અંગે વિચારણા કરતા નથી.

૯. અરજદારના જણાવ્યા મુજબ, વિદ્વાન કાઉન્સિલ શ્રી શાહે જણાવ્યું કે જે કારણોસર પુનઃઆકારણી કરવામાં આવી રહી છે તેને સંબંધિત તમામ મૂર્ત હકીકતોનો પૂરેપૂરો અને સાચો ખુલાસો આકારણી અધીકારી સમક્ષ તે સમયે કરવામાં આવ્યો હતો જ્યારે આકારણી હાથ ધરવામાં આવી હતી. તેમણે રજૂઆત કરી કે માત્ર એટલું જ નહીં પરંતુ ઓડિટ રિપોર્ટની ચકાસણી પણ રજૂ કરવામાં આવી હતી જેમાં રૂ. ૭૪,૯૦,૮૩૪/- માંથી ભાગીદારોને આપવાનું મહેનતાણું સામેલ હતું અને આકારણી દરમિયાન આ બાબતનો ખુલાસો કરવામાં આવ્યો હતો, આ પાસું ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યું હોવાનું માનવામાં આવે છે અને

આકારણી આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. તેમણે રજૂઆત કરી કે એકવાર અરજદાર સંબંધિત સામગ્રીના પૂરેપૂરા અને સાચા ખુલાસા કરવામાં આવ્યા હતા અને ત્યારબાદ, જો આકારણી આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હોય તે સંતોષવામાં સફળ થાય છે, તો ચાર વર્ષનો બાધ લાગુ થશે. ઉપરોક્ત રજૂઆત સિવાય, શ્રી શાહના જણાવ્યા મુજબ, એવું કહી શકાય નહીં કે તેથી આવક આકારણીમાંથી છટકી ગઈ છે અને સદર એક્ટની કલમ ૧૪૭ નો ઉપયોગ ડિપાર્ટમેન્ટ દ્વારા કરી શકાય નહીં.

૧૦. જ્યારે, સામાવાળા વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન કાઉન્સિલ શ્રી મહેતા, એ તથ્યાત્મક પાસાનો વિરોધ કરવાની સ્થિતિમાં નથી કે ભાગીદારોને ચૂકવવામાં આવેલા મહેનતાણા અને ગણતરી કરેલ વ્યાપારી આવક માટે કરદાતા દ્વારા સાચો ખુલાસો કરવામાં આવ્યો હતો. ઓડિટ રિપોર્ટ જેમાં ઉપરોક્ત વિગતો દર્શાવવામાં આવી હતી તે રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો તે બાબતનો પણ તેઓ વિરોધ કરવા માટે અસમર્થ છે.

૧૧. ઉપરોક્તને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે સદર એક્ટની કલમ ૧૪૭ ના પ્રથમ પરંતુક દ્વારા પૂરા પાડવામાં આવેલ ચાર વર્ષના બાધમાંથી બહાર આવવા માટે કરદાતા દ્વારા સાચો અને પૂરેપૂરો ખુલાસો કરવામાં આવ્યો ન હતો તેવું માનવા માટે આપણને કોઈ કારણ જણાતું નથી. એકવાર સ્પષ્ટ વૈધાનિક જોગવાઈ દ્વારા

સત્તા પર બાધ અમલમાં આવે છે, તો સદર કાર્યવાહી હુકુમત વિનાની કહી શકાય. જો નોટિસ આપવાની કાર્યવાહી હુકુમત વિનાની હોય, તો સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ હસ્તક્ષેપ માટેનો આ કેસ બનશે.

૧૨. ઉપરોક્તને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે શોધી કાઢીએ છીએ કે સદર એક્ટની કલમ ૧૪૭ હેઠળની વાદગ્રસ્ત કાર્યવાહી અને પરિણામે કલમ ૧૪૮ હેઠળ નોટિસ ઇશ્યુ કરવી (એનેક્ષર-ઈ) જેમાં ૧૦.૧૦.૨૦૧૪ ના રોજના વાંધાનો નિકાલ (એનેક્ષર-આઈ) સમાવિષ્ટ છે તે કાયદાની નજરમાં ટકી શકે નહીં. તેથી, તેમને રદ અને સેટ એસાઈડ કરવામાં આવે છે.

૧૩. અરજ ઉપરોક્ત હદ સુધી મંજૂર કરવામાં આવે છે. તે મુજબ રુલ એબ્સોલ્યુટ કરવામાં આવે છે. હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ નથી.

(જયંત પટેલ, ન્યાયમૂર્તિ)

(એસ.એચ.વોરા, ન્યાયમૂર્તિ)

બિજોય

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.